

Spis treści

Przedmowa	7
Wykaz skrótów	8
Część pierwsza: Podstawy organizacji i prawa Unii Europejskiej (z uwzględnieniem Układu z Polską)	9
Rozdział I. Geneza Unii Europejskiej	11
Katastrofa i odbudowa Europy	11
Początki integracji europejskiej	15
Benelux	17
Plan Schumana i Wspólnota Węgla i Stali	17
Traktaty rzymskie	19
Fuzja instytucji	20
Rozwój horyzontalny	20
Rozwój w płaszczyźnie pionowej	22
Jednolity Akt Europejski (1986)	25
Rozdział II. Metamorfoza Wspólnoty Europejskiej	29
Struktura Traktatu Unii Europejskiej	29
Treść Traktatu Unii	29
Charakter Unii	30
Pierwszy filar	31
Drugi filar	33
Trzeci filar	36
Uwagi ogólne	40
Rozdział III. Unia, Wspólnota a państwa członkowskie	42
Unia a Wspólnota	42
Zadania i cele Unii	43
Realizacja celów Unii a subsydiarność	44
Zobowiązania Państw Członkowskich	47
Wykonanie zobowiązań przez Państwa Członkowskie	47
Rozdział IV. Status prawny Wspólnoty	52
Status i zdolność do działań prawnych Wspólnoty	52
Administracja	52
Odpowiedzialność umowna Wspólnoty	53
Odpowiedzialność pozaumowna	54
Zbieg odpowiedzialności i konflikt właściwości sądowej	56
Odpowiedzialność zastępcza	57
Status w Państwach Członkowskich	58
Status międzynarodowy	59
<i>Jus missionis</i>	60
<i>Jus tractatus</i>	61
Zdolność do zawierania umów	61
Umowy akcesyjne	61
Umowy o stowarzyszeniu	62
Umowy handlowe	63
Europejska Przestrzeń Gospodarcza	63

Kontrola sądowa	64
Moc prawna układów	65
Układy w porządku prawnym Unii	65
Skutek układów w Państwach Członkowskich	65
Skutek umów wobec osób fizycznych i prawnych	66
Rozdział V. Struktura Unii i Wspólnoty	68
Wspólne instytucje polityczne	68
Rada Europejska	68
Parlament Europejski	69
Ewolucja Parlamentu Europejskiego	69
Skład Parlamentu	70
<i>Modus operandi</i>	71
Uprawnienia Parlamentu	74
Sprawy budżetowe	76
Komisja	81
Skład Komisji	81
<i>Modus operandi</i>	83
Funkcje i uprawnienia Komisji	86
Rada	88
Pojęcie Rady	88
Uprawnienia Rady	89
<i>Modus operandi</i>	91
Konsultacja z Parlamentem	92
Współpraca z Parlamentem	93
Współdziałanie z Parlamentem	94
Zgoda parlamentu	96
Trybunał Kontroli Budżetowej	97
Instytucje pomocnicze	98
Organy doradcze	98
Komitety techniczne	100
Europejski Bank Inwestycyjny	102
Europejski Bank Rozwoju i Rekonstrukcji	104
Rozdział VI. Sądownictwo i orzecznictwo Wspólnoty	107
Trybunał Sprawiedliwości i Sąd Pierwszej Instancji	107
Trybunał Sprawiedliwości	108
Organizacja: Sędziowie	108
Adwokaci Generalni	110
Administracja Trybunału	111
Personel pomocniczy	112
Tryb postępowania przed Trybunałem	114
Środki pomocnicze	118
Kompetencje Trybunału Sprawiedliwości	120
Zakres kompetencji	120
Jurydykcja sporna TS	121
Kontrola działań Państw Członkowskich	121
Procedura według artykułu 169	121
Procedura według artykułu 170	123
Procedura według artykułów 93, 100a (4) i 225	124
Procedura według artykułu 88 Traktatu EWWiS	125
Skutki orzeczeń przeciw Państwom	126
Kontrola działań instytucji	127

Charakterystyka kontroli sądowej	127
(a) Kontrola legalności (<i>Recours de la Léalté</i>)	127
Akty podlegające kontroli	127
Uprawnienia do wszczęcia postępowania	130
Podstawy unieważnienia	134
Skutki unieważnienia	137
Sprawy o bezczynność organów	138
Zarzut bezprawności	139
Kompetencje uznaniowe (<i>recours de pleine jurisdiction</i>)	140
Kompetencje wg artykułów 180, 182 i 186	142
Jurysdykcja opiniodawcza	138
Kontrola umów międzynarodowych	139
Orzeczenie wstępne	146
Sądy i Prokuratura	147
Wniosek o orzeczenie wstępne	149
<i>Acte clair</i> i odwołanie	154
Skutek orzeczeń wstępnych	155
Sąd Pierwszej Instancji	157
Powołanie Sądu Pierwszej Instancji	157
Kompetencje Sądu Pierwszej Instancji	158
Odwołanie	159
Wykonanie orzeczeń	160
 Rozdział VII. Porządek prawny Wspólnoty	161
Wspólnota jako system prawa	161
Prawo Wspólnoty a prawo narodowe	164
Autonomia Prawa Wspólnoty	164
Stosowanie bezpośrednie	165
Posłuszeństwo prawa Wspólnoty	169
Źródła prawa Wspólnoty	171
Prawo pierwotne	171
Prawo wtórne	173
Ustawodawstwo instytucjonalne	174
Kontrola legalności	183
Prawo sędziowskie	184
Wykładnia	184
<i>Res judicata</i> i <i>stare decisis</i>	185
Zasady ogólne	186
Przestrzeganie procedury	187
Równość wobec prawa	188
Ochrona praw człowieka	190
Zasady słuszności	194
Ochrona praw nabytych	194
Przewidywalność prawa	195
<i>Force majeure</i>	197
Proporcjonalność	198
 Rozdział VIII. Unia Europejska a Polska	201
Początki	201
Układ o Stowarzyszeniu	202
Wykładnia układów o stowarzyszeniu	203
Treść Układu	206

Zakres czasowy i terytorialny	206
Wstęp i dialog polityczny	207
Postanowienia materialne	208
Wolna wymiana towarów	208
Produkty rolne i rybołówstwo	211
Wspólne postanowienia	213
Uwagi ogólne	215
Wolny dostęp do rynku pracy	215
Zakładanie przedsiębiorstw	217
Swoboda świadczenia usług	219
Liberalizacja płatności i obrotu kapitałem	221
Konkurencja, interwencjonizm państwowy	224
Harmonizacja przepisów prawnych	224
Współpraca gospodarcza	225
Współpraca przemysłowa	225
Popieranie i ochrona inwestycji	225
Normalizacja	226
Współpraca w dziedzinie nauki i techniki	226
Edukacja i kształcenie	226
Rolnictwo i sektor rolno-spożywczy	227
Energetyka	227
Współpraca w dziedzinie atomistyki	228
Środowisko naturalne	228
Transport	228
Łączność	228
Bankowość, ubezpieczenia i usługi finansowe	229
Polityka pieniężna	229
Rozwój regionalny	229
Współpraca w dziedzinie socjalnej	230
Turystyka	230
Małe i średnie przedsiębiorstwa	230
Informacja i środki przekazu	230
Cła	231
Współpraca w dziedzinie statystyki	231
Ekonomia	231
Narkotyki	232
Współpraca kulturalna	232
Współpraca finansowa	232
Instytucje Stowarzyszenia	234
Rada Stowarzyszenia	234
Komitet Stowarzyszenia	235
Komitet Parlamentarny	235
Załatwianie sporów	235
Solidarność	236
Ocena i prognoza	237

Rozdział IX. Przygotowanie do członkostwa Unii Europejskiej	242
Uwagi ogólne	242
Przygotowanie polityczne	244
Przygotowanie gospodarcze	252
Prawo socjalne	257
Harmonizacja ustawodawstwa	258